

DEVLET KONSERVATUVARI FLÜT ANA SANAT DALI ÖĞRENCİLERİNİN ÇALIŞMA SÜREÇLERİNDE ÖZ DÜZENLEMELİ ÖĞRENME İLE KULLANDIKLARI STRATEJİLER VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

THE SELF-REGULATED LEARNING STRATEGIES AND STUDENT OPINIONS OF STATE CONSERVATORY FLUTE DEPARTMENT STUDENTS IN THEIR WORKING PROCESS

Melisa OKAN¹

Sezin ALICI²

Başvuru Tarihi:26.02.2021

Yayına Kabul Tarihi: 26.10.2021

DOI: 10.21764/maeuefd.842797

(Araştırma Makalesi)

Özet: Bu çalışmada, aynı seviyelerdeki flüt öğrencilerinin çalgı çalışma süreçlerini nasıl değerlendirdikleri ve karşılaştıkları sorunlara yönelik kullanmakta oldukları öz düzenlemeli öğrenme stratejilerine ilişkin görüşlerinin tespiti amaçlanmıştır. Araştırma, Bursa Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda öğrenim görmekte olan 5 flüt ana sanat dalı öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler dönem boyunca seviyelerine uygun bir eseri kendi çalışma programlarına uygun olarak çalışmışlardır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri görüşme tekniği türlerinden, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Araştırma verilerini elde etmek amacı ile araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve 13 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Literatürde öz düzenlemeli öğrenme ve çalgı performansına ilişkin farklı çalışmalar bulunmakla birlikte flüt çalgısı ve öz düzenlemeli öğrenme kavramına ilişkin daha önce bir çalışma yapılmaması bu çalışmanın önemini oluşturmaktadır. Bu çalışma sonucunda flüt öğrencilerinin öz düzenlemeli öğrenme sürecinde çalışma stratejileri geliştirirken, nerede problem olduğunun doğru saptaması ve o problemin üzerine yoğunlaşarak çalışmasını sürdürmesinin önemi ve çalışma sürecinde tekrar sayısı, çalışma hızı, çalışma süresi, dikkat ve konsantrasyonun öğrenme sürecinde ne derece önemli unsurlar olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Öz düzenlemeli öğrenme, müzik eğitimi, flüt eğitimi, öz düzenlemeli öğrenme stratejileri

Abstract: In this study, it was aimed to obtain the opinions of flute students at the same levels about how they evaluate the instrument study processes and the self-regulated learning strategies they use for the problems they encounter. The research was carried out with 5 flute students studying at Bursa Uludağ University State Conservatory. Through out the semester, each student studied a piece suitable for their level in accordance with their own study schedule. Qualitative research method was used in this research. The research data were obtained by semi-structured interview technique, one of the types of interview technique. A semi-structured interview form consisting of 13 questions was prepared by the researchers in order to obtain the research data. Although there are different studies on self-regulated learning and instrument performance, the fact that no previous study has been carried out on the concept of flute and self-regulated learning constitutes the importance of this study. As a result of this study, the importance of flute students' determining where the problem is and continuing to work by focusing on the problem while developing study strategies in the self-regulated learning process, and the importance of the number of repetitions, study speed, study time, attention and concentration in the learning process were determined.

Key Word: Self-regulated learning, music education, flute education, self-regulated learning strategies

¹ Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi Bilim Dalı, melidimelisaokan@gmail.com, ORCID ID 0000-0001-6468-9909

² Doç., Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Anabilim Dalı, sezinalici@uludag.edu.tr, ORCID ID 0000-0002-4288-2836

Giriş

Öğrenme

Günümüzde eğitimde en önemli kavramlardan birisi olan öğrenme, yaşantılar sonucunda gerçekleşen, çok boyutlu ve en temel kavramlardan biridir. Öğrenmenin, günümüzde kullanılan pek çok tanımında, en önemli üç ana maddesi aşağıdaki tanımlarda görülmektedir (Şendurur, 2001, s. 146; Yaşar, 1992, s. 281).

Öğrenme, bireyin davranışlarında değişiklikler meydana gelmesini sağlamaktadır. Wittrock (1997) öğrenme için “Anlama, tutum, bilgi, yetenek ve beceride yaşantı yoluyla meydana gelen ve belli bir süre kalıcılığı olan değişiklikler oluşturma sürecidir.” ifadesini kullanmıştır. Öğrenme, bireyin davranışlarında görülen bu değişikliklerin, büyüme, olgunlaşma gibi etkenler sayesinde değil de yaşantıları sonucunda oluşmasını sağlamaktadır. Mayer (1987) ve Woolfolk (1990) ise öğrenmeyi “bir kişinin bilgisinde ya da davranışlarında yaşantı yoluyla meydana gelen az çok kalıcı izli değişiklik” olarak ifade etmişlerdir.

Bu değişikliklerin geçici olmaması, en azından belli bir süre kalıcı kalmasıdır. Gayne (1985) öğrenmeyi “insanın durumu ya da yeterliliğinde yalnızca büyüme süreçlerinin etkisiyle meydana gelmeyen ve belli bir kalıcılığı olan değişme” olarak tanımlamaktadır (Açıkgöz, 1996; akt:Şendurur, 2001, s. 146; Alıcı, 2011, s. 8). Birçok kaynakta ve yukarıdaki belirtildiği gibi öğrenmenin tanımında “davranış” veya “davranış potansiyeli” kelimeleriyle oldukça karşılaşılır. Alıcı (2011) bu durumu şu şekilde açıklamıştır:

“...öğrenme, davranışta değil, potansiyel davranışlarda ortaya çıkan bir değişme olarak tanımlanmaktadır. Çünkü öğrenmenin etkisi bazı durumlarda davranış düzeyinde hemen gözlenmek yerine, yalnızca uygun koşullar sağlandığında daha sonra ortaya çıkabilmektedir. Örneğin bir öğrenci, öğretmenin sorduğu bir soruya parmak kaldırabilir, ama tahtaya kaldırıldığında heyecanlandığı için sorunun yanıtını veremeyebilir. Öğrenmeden söz edebilmek için uygun yöntemin bulunması ve organizmanın açık davranışında sonucun gözlenmesi gerekmektedir.”

Öz Düzenleme ve Öz Düzenlemeli Öğrenme

Öz düzenleme kavramı, birçok kaynakta bireyin kendi davranışlarını etkileyip yönlendirmesi ve kontrol etmesi olarak tanımlanır. Zimmerman’a göre ise öz düzenleme, kendiliğinden oluşan düşüncelere, duygulara ve kişisel amaçlara ulaşabilmek için sistematik bir şekilde gerçekleşen ve planlanan eylemlerdir (Aydın & Atalay, 2015, s. 3; Çiçek, 2018, s. 27; Zimmerman, 2000, s. 14).

Bireylerin, öğrenme ihtiyaçlarını hissettiklerinde kendi öğrenmelerini gerçekleştirme ve düzenleme istekleri, öz düzenlemeli öğrenme kavramını oluşturmuştur. Öz düzenlemeli öğrenme, kendi kendine öğrenebilme için kullanılan her türlü strateji ve teknik olarak ifade edilebilir. Birey, kendisini tanıyarak öğrenme yolunda ilerlerken kişisel çalışma yöntemlerini geliştirir ve bilişsel olarak kendini motive etmiş olur (Çiltaş, 2011, s. 1; Okan, 2021, s. 7; Üredi & Üredi, 2005, s. 258).

Öz düzenlemeli öğrenmenin birçok tanımı bulunmaktadır. Zimmerman (2002) öz düzenlemeli öğrenmeyi, bir amaca ulaşmak için kişinin ürettiği düşünceler, duygular ve davranışlar olarak ifade etmiştir. Pintrich (2000) ise bu kavramı “*Öğrencilerin, kendi öğrenme hedeflerini belirledikleri, bilişlerini, motivasyonlarını ve davranışlarını düzenlemeye çalıştıkları, hedefleri ve çevrelerindeki bağlamsal özellikler tarafından yönlendirilip sınırlandırıldıkları, aktif ve yapıcı bir süreç*” olarak tanımlamıştır (Pintrich, 2000, s. 554; Zimmerman, 2002, s. 65).

Bireylerin yaşam boyu öğrenmelerine etkisi olan öz düzenlemeli öğrenme, bireylerin bir öğrenme stratejisini kullanmasıyla başlar ve zaman içinde başka öğrenme stratejilerini bilip kullanma gereksinimi duymalarını sağlar. Bunların sonucunda da birey, öz düzenlemeli öğrenme ile kendine uygun öğrenme stratejisini seçebilir ve davranışlarını kontrol edebilir hale gelmiş olur (Sarı & Akınoğlu, 2009, s. 141).

Öz Düzenlemeli Öğrenmenin Evreleri

Öz düzenlemeli öğrenme kavramı için birçok araştırmacı farklı modeller geliştirmiştir. Bu modellerden biri olan Zimmerman’ın geliştirmiş olduğu sosyal bilişsel öz düzenlemeli öğrenme modeli, öz düzenlemenin çevre ve kişilerin koşullarından etkilendiğini savunur. Sosyal bilişsel öz düzenlemeli öğrenme modeli ön düşünme, performans ve öz yansıtma olmak üzere üç evreden oluşmaktadır (akt. Akdoğan, Velipaşaoğlu & Musal, 2016, s. 256; Özmenteş, 2007, s. 27; Zimmerman, 2000; akt. Çağlayan Dilber, 2014, s. 69).

İlk evre olan ön düşünme evresi, bireyin öğrenmek için hazırlık yaptığı içsel süreçtir. Ön düşünme evresi görev analizi ve öz motivasyon olmak üzere iki süreçle gerçekleşmektedir. Görev analizi sürecinde birey bir hedef belirler ve strateji planlar. Öz motivasyon süreci ise bireyin öğrenmeye karşı öz yeterliliğini, sonuçtan beklentisini, içsel ilgisini ve hedef yönelimini kapsar (Akdoğan ve diğ., 2016, s. 257; Okan, 2021, s. 12; Özmenteş, 2007, s. 28).

Zimmerman’ın geliştirmiş olduğu öz düzenlemeli öğrenme modelinin ikinci evresi olan performans evresi bireyin öğrenme sürecinde dikkatini, konsantrasyonunu ve performansını kapsayan bir süreçtir. Performans evresi öz kontrol ve öz gözlem olmak üzere iki süreçle gerçekleşmektedir. Öz kontrol, belli

bir yöntem ve strateji kullanımının denetimini kapsar. Öz gözlem ise bireyin kendisiyle ilgili farkındalıklarını içerir (Akdoğan ve diğ., 2016, s. 257; Çağlayan Dilber, 2014, s. 75; Okan, 2021, s. 13; Özmenteş, 2007, s. 31-33).

Üçüncü ve son evre olan öz yansıtma evresi, bireyin kendi performansına ilişkin tepkilerini kapsamaktadır. Öz yargılama ve öz tepki süreçleri ile gerçekleşmektedir. Öz yargılama sürecinde birey kendi performansını değerlendirir. Öz tepki ise bireyin kendini değerlendirmesiyle ilişkilidir. Bireyin, kendi performansından sonra öz memnuniyetinin artması ya da azalması sonraki öğrenme çabalarına olan motivasyonunu etkiler (Çatalbaş, 2016, s. 11; Okan, 2021, s. 13; Sarı & Akınoğlu, 2009, s. 143).

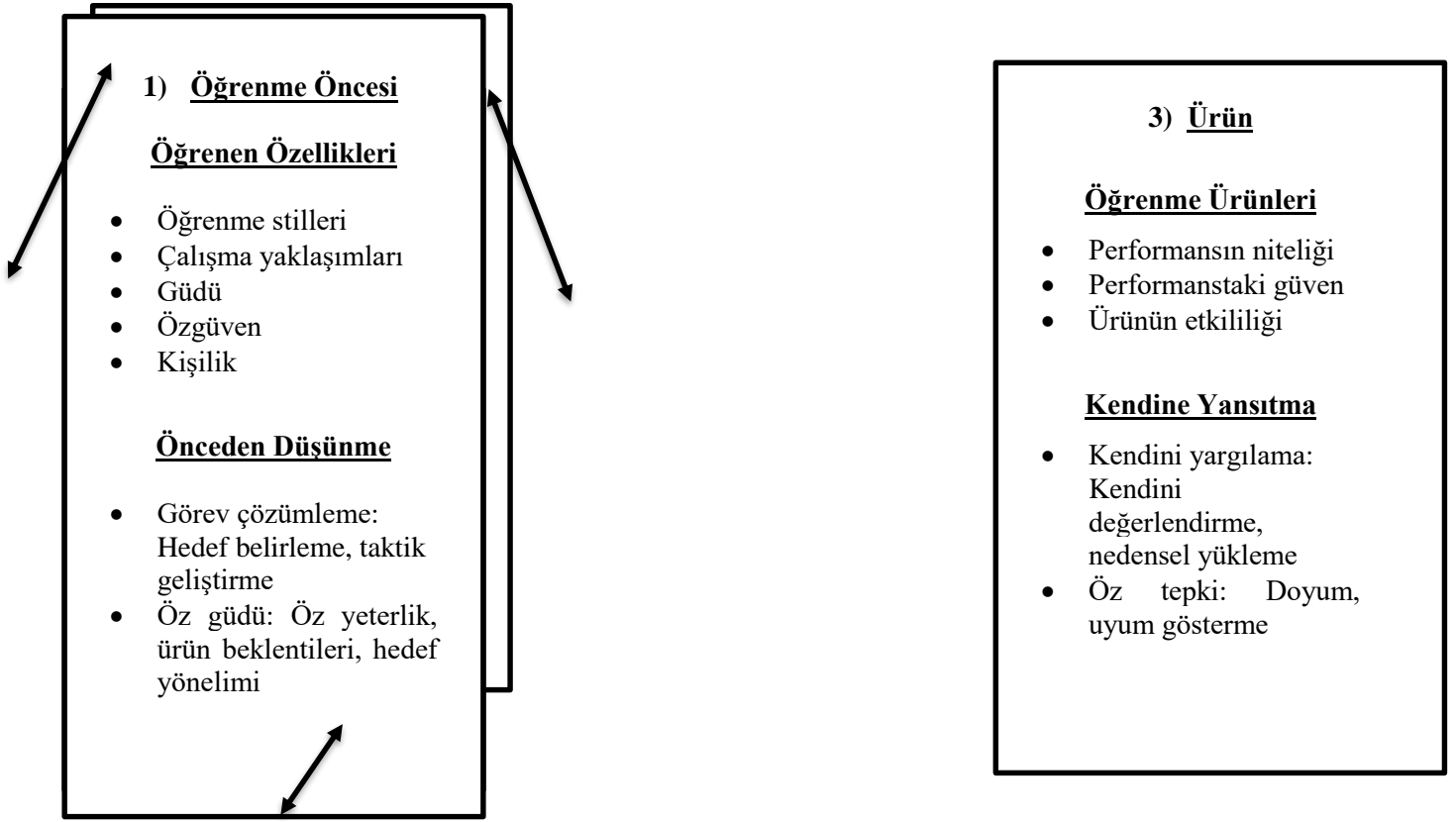
Çalgı Eğitimi ve Öz Düzenlemeli Öğrenmenin Evreleriyle Çalgı Çalışma Süreci

Müzik eğitiminin temel boyutlarından biri olan çalgı eğitimi bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönlerini kapsayarak çalgı ile yetişmesi, gelişmesi ve bu alanda belli bir hedef için istendik davranışları kazanması olarak ifade edilmektedir (Akgül, 2007, s. 4; akt: Turhal, 2017, s. 11; Erdem, 2013, s. 21; Evren, 2007, s. 7; Schleuter, 1997, s. 120; akt: Özmenteş, 2004, s. 6).

Çalgı eğitiminin amacı bireyin yaratıcı, araştırmacı, yorumlayıcı ve özgüvenli bir birey olmasını sağlamaktır. Bu eğitimin çok iyi bir programla küçük yaşlardan itibaren planlı ve disiplinli bir şekilde eğitimci denetimiyle yapılması gerekmektedir. Çalgı eğitiminde en önemli unsurlardan birisi de çalgı çalışma sürecidir. Bu süreç bireyin çalgıyı ne kadar çalıştığını, nasıl çalıştığını, çalışma stratejilerini ve çalışma alışkanlıklarını kapsamaktadır (Akgül, 2007; akt: Erdem, 2013, s. 21-23; Karabulut, 2009, s. 5; Özmenteş, 2008, s. 161-162).

Tablo 1

Hallam'ın Öz Düzenlemeli Öğrenme Döngüsündeki Çalgı Çalışma Modeli

Tablo 1 incelendiğinde, çalgı çalışma süreci ile öz düzenlemeli öğrenme kavramını birleştirmiş olan Hallam'ın geliştirmiş olduğu öğrenme modeliyle çalgı eğitimini evrelere ayırdığı görülmektedir. Bu evreler sırasıyla 1. öğrenme öncesi, 2. süreç ve 3. ürün olmak üzere üçe ayrılmaktadır (Okan, 2021, s. 15; Özmenteş, 2007, s. 72).

Öğrenme Öncesi

Her bireyin kendine özgü öğrenme stili vardır. Bireyin öğrenme stili onun öğrenme ortamındaki davranışlarında etkisi olan bilişsel, duyuşsal ve fiziksel yapısı ile ilgilidir. Etkili bir çalgı çalışma süreci için bilişsel taktiklerin etkili kullanılması gerekmektedir. Bilişsel taktikler zihinde gerçekleşen eylemlerdir. Zihinsel eylemler için eseri analiz etme, müziği zihinsel olarak canlandırma gibi örnekler verilebilir (Özmenteş, 2007, s. 75).

Öğrenme öncesinde yer alan güdü ise, bireyin çalgı çalışma sürecinde karşılaştığı zorluklara karşı çalışma isteği ve azmi göstermesi ile ilgilidir. Bir bireyin öğrenme ihtiyacını nasıl ve ne derece düzenlediği bireyin öğrenme güdüsü olarak kabul edilir (Özmenteş, 2007, s. 76).

Çalgı Çalışma Süreci

Çalgı çalışma süreci ve performans denetimi evresinde yer alan çalgı çalışma stratejileri, bireyin çalışırken kullandığı stratejileri ve uygulamasını kapsamaktadır. Çalışırken kullanılan bu stratejilerin, öğrenenin çalgı çalışmaya ciddi bir etkisi olduğu ifade edilmektedir. İstenilen davranış ve hedef için çalgı öğrenme aşamasında tekrarlama eyleminin dikkatli ve bilinçli bir şekilde uygulanması gereklidir.

Bu süreçte yer alan kendini izleme evresi, öğrenenin çalgı çalışırken yaptığı hataları ve gelişimini anlamasını sağlamaktadır. Bu şekilde öğrenen kişi kendini denetlemiş olur. Birey kendini izleme evresini ayna karşısında, video çekerek ya da ses kaydıyla gerçekleştirerek çalgı performansını olumlu bir şekilde etkiler. Çalgı çalışma sürecinde yer alan irade ise, bireyin çalgı çalışırken çevre ve zaman hakimiyetini, konsantrasyonunu yüksek tutmasını ve rahatsız olabileceği etkenlere karşı mücadelesini kapsamaktadır (Okan, 2021, s. 16; Özmenteş, 2007, s. 77-78).

Ürün ve Kendine Yansıtma

Ürün ve kendine yansıtma evresi bireyin amaçları ile bu amaçlara ulaşma derecesinin değerlendirilmesini kapsamaktadır. Değerlendirmeler için öğretmenlerin geri bildirimleri ya da bireyin performans sınavlarından aldığı puanlar örnek verilebilir. Bu değerlendirme ile öz düzenlemeli öğrenme becerisine sahip bireyler başarı durumlarını çalışma süreçlerinin etkililiğine yüklemektedirler. Değerlendirme aşamasında başarısızlıklarını kendi yeteneklerine yükleyen bireyler olumsuz güdülenip kendilerini geliştirmekten vazgeçerken, kendini değerlendirme aşamasında başarılı sonucuna ulaşan bireyler olumlu yönde etkilenir (Chung, 2006, s. 32; akt. Özmenteş, 2007, s. 79).

Flüt Çalışma Süreci ve Performans İlişkisi

Çalgı çalabilmek için bir takım becerilerin sistematik olarak kazandırılması öğrenme sürecini oluşturmaktadır. Çalgı eğitiminin etkili ve başarılı gerçekleşebilmesi için çalgı çalışma süresinin doğru ve verimli bir şekilde gerçekleşmesi sağlanmalıdır (Okan, 2021, s. 18; Schleuter, 1997, s. 120; akt. Özmenteş, 2007, s. 1).

Çalgı eğitimi ile ilgili literatürdeki kaynaklar incelendiğinde çalgı çalışma stratejileri, etkili çalgı çalışma yöntemleri, çalışma süreleri gibi konuların ele alındığı görülmektedir. Geleneksel yaklaşım çalgı çalışma sürecini; bireyin ödevlerini, kendisini çevreden soyutlayacak şekilde bir odada saatlerce çalışarak belirli teknik ve müzikal sorunları çözmekle sorumlu tutulduğu süreç olarak tanımlamaktadır. Süreç bu açıdan ele alındığında, çalgı eğitiminde etkili çalışma ve öğrenme stratejilerinin, öğrenci başarısının gelişiminin

ve öğrencinin kendi denetiminde çalışma sürecinin tüm aşamalarının önemli olduğunu göstermektedir (Chung, 2006, s. 3; akt. Özmenteş, 2007, s. 1-2).

Çalgı eğitimini içeren nefesli çalgılar ana sanat dallarından biri de flüttür. Flüt eğitimi alan bireyin çalışma sürecinde tekniğini geliştirebilmesi ve karşılaşacağı sorunları çözebilmesi için birçok aşamadan geçmesi gerekir. Flüt tekniklerinin daha rahat uygulanabilmesi için çalışma sürecinde, etkili ve verimli bir çalışma ile kazanılan becerilerin zamanla unutulmasına izin vermeden günlük çalışmalarla pekiştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Önceden karşılaşılmış ya da çalışma sırasında meydana gelmiş olan yanlış tekniklerin alışkanlık haline gelmeden ortadan kaldırılması gerekir. Birey, oluşan problemlerin nedenini tespit ederek bu problemlerin çözülmesi için yapılması gereken çalışmalarla müzik kalitesini geliştirir ve bu durum da bireyin performansını olumlu yönde etkiler (Okan, 2021, s. 18-19).

Çalgı çalışma süresi ile çalgı performansı arasındaki ilişki yıllardır araştırmacılar tarafından ele alınmış olup çalgı çalışma süresi kavramının üç farklı açıdan incelendiği gözlemlenmiştir:

1. Çalgıya başlama zamanı ve yaşı
2. Belirli bir zaman içerisindeki çalışma miktarı
3. Çalgı deneyimi

Birçok araştırmada erken yaşlarda çalgı eğitimine başlamış olan bireylerin çalgı hakimiyetlerinin ve çalgılarındaki başarılarının çalgı eğitimine geç yaşta başlayan bireylere göre daha yüksek olduğu ifade edilmiştir (Jorgensen, 2003, s. 195; akt. Özmenteş, 2007, s. 14). Buradan yola çıkarak çalgı çalışmada verimli ve etkili çalışmayla geçen yıllar bireyin, gelişmesini ve uzmanlaşmasını sağlamaktadır. Çalgı çalışma sürecinde çalgıyı her gün düzenli ve disiplinli bir şekilde çalışmak bireyin çalgısında başarıya ulaşması için önemlidir. Bu konuyla ilgili yapılan birçok araştırmada belirli bir zaman içerisinde çalışma ve çalgı performansı arasında doğru orantı olduğu sonucuna ulaşılmıştır (akt. Özmenteş, 2007, s. 15).

Flüt Çalışma Sürecinin Etkililiği

Çalgı çalmayı öğrenme süreci bireye hem fiziksel hem de bilişsel özellikler kazandırır. Öğrencilerin çalgılarını çalışma sırasında bilinçli ve kontrollü olmaları gerektiğini vurgulayan Fenmen (1947: 30), gündelik çalışmayı dört bölümde ele almıştır:

1. Teknik üzerine çalışmak
2. Yeni bir esere çalışmak

3. Çalışılmış bir eseri geliştirmek
4. Yeni eserler deşifre etmek

Fenmen bu önerileri öğrencinin çalgı çalışma sürecinde planlı ve bilinçli bir çalışma gerçekleştirebilmesi için getirmiştir. Öğrencinin çalışmasını gözlemleyebilmesi, çaldıklarını dinleyip yorumlayabilmesi, çalışma sürecini kontrol ederek değerlendirebilmesi ve bir sonraki çalışmasını planlayabilmesi çalgı çalışma sürecinin etkili ve verimli olması açısından oldukça önemlidir (Fenmen, 1947, s. 30; akt. Özmenteş, 2007, s. 8-9).

Flüt veya bir başka çalgı olsun, bireyin yaptığı çalışmalar kadar bu çalışmalarını nasıl yaptığı da önem taşımaktadır. Çalışma süresince öğrenciden beklenen dikkat ve konsantrasyonun yanısıra, öğrencinin geçmiş alışkanlıklarından kaynaklanan yapmaya eğilimli olduğu hataları yapmadan, doğrusunu düşünüp, doğru bir şekilde seslendirmek için gerekli hazırlığı yapması ve uygulamasıdır (Ekebakan, 2007, s. 2).

Etkili çalışma, çalgı çalışma sürecinde öğrencinin bilişsel stratejiler kullandığı bir süreçtir. Fakat bununla birlikte öğrenci karşılaşacağı farklı problemler için özel stratejiler de geliştirebilmelidir. Bu süreçte öğrenci kendi performansını gözlemleyerek değerlendirebilmeli ve doğru stratejiler geliştirerek çözüm yoluna ulaşmalıdır (Okan, 2021, s. 21; Özmenteş, 2007, s. 11).

Flüt Çalışma Sürecinde Öz Düzenlemeli Öğrenme Stratejileri

Öz düzenlemeli öğrenme stratejileri, bireysel çalgı eğitiminde oldukça önemli bir yere sahiptir ve öz düzenlemeli öğrenme modellerinin içerisinde yer almaktadır. Pintrich (2000: 401), geliştirmiş olduğu öz düzenlemeli öğrenme modeliyle bu stratejileri üç başlıkta toplamıştır:

1. Bilişsel öğrenme stratejileri
2. Üstbilişsel öğrenme stratejileri
3. Kaynak yönetimi stratejileri

Bütün bu stratejiler çalışma ve öğrenme sürecini desteklemektedir. Öz düzenlemeli öğrenmenin evrelerinde gerçekleşen bu stratejilerin kullanımı, olumsuz hissiyatları engelleyip hedef kazanımı ve başarı ile ilişkili olan öz yeterlik inancını arttırmaktadır (Cobb, 2003, s. 35; Okan, 2021, s. 22; Özmenteş, 2007, s. 80).

İlk sırada yer alan bilişsel öğrenme stratejileri Weinstein ve Mayer (1986) tarafından deneyimleme, işleme ve düzenleme olmak üzere üçe ayrılmıştır. Deneyimleme öğrenilmesi istenilen konunun yüksek

sesle okunarak tekrarlanması, işleme öğrenilmesi istenilen konunun açıklanması ve özetlenmesi, düzenleme ise bir metnin ana düşüncesini bulma ve metindeki düşünceler arasında ilişki kurma gibi stratejileri içermektedir (Okan, 2021, s. 22; Pintrich, 2000, s. 401; akt. Özmenteş, 2007, s. 81).

İkinci sırada yer alan üstbilişsel öğrenme stratejileri, öğrencilerin kullandığı stratejileri kapsarken üçüncü ve son olan kaynak yönetimi stratejileri, öğrencinin öğrenme sürecinde zamanını, çabasını, çalışma çevresini, öğretmen ve arkadaşları gibi yakın çevresini çalışma sürecine uygun olacak şekilde düzenleyip denetlemesini içermektedir.

Leon-Guerrero (2008) “Self-regulation strategies used by student musicians during music practice” adlı çalışmasında enstrüman öğrencilerinin müzik pratiği sırasında hangi öz düzenleme stratejilerini uyguladıklarını keşfetmeyi hedeflemiştir. On altı ortaokul enstrüman öğrencisi, yeni bir eser çalışırken videoya kaydedilmiştir. Uygulamadan sonra öğrenci ve araştırmacı video kayıtlarını izlemiş ve öğrenci uygulama sırasında kullanılan stratejileri açıklamıştır. Eşzamanlı sözlü rapor ve müzik uygulama verilerinin incelenmesi, tekrarın diğer stratejilere göre ne sıklıkla kullanıldığını ortaya koymuştur. Bu çalışmanın enstrüman öğrencilerinin öz düzenleme yeteneklerinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacağı düşünülmüştür.

Özmenteş (2007) “Çalgı Çalışma Sürecinde Öz Düzenlemeli Öğrenme ile Duyuşsal Özellikler ve Performans Düzeyi İlişkileri” başlıklı doktora tezinde farklı illerde öğrenim gören Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı ve Konservatuvar lisans seviyesindeki öğrencilerin öz düzenlemeli öğrenme düzeylerini, öz yeterlik, tutum ve bireysel performanslarını belirleyip bunlar arasındaki ilişkiyi ve oraya çıkan değişkenler ile öğrencilerin bireysel özellikleri arasındaki ilişkiyi tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin çalgı çalışmaya ilişkin tutum düzeyleri ile öz düzenlemeli öğrenme düzeyleri arasındaki ilişkinin en yüksek düzeyde olduğu; öz düzenlemeli öğrenme düzeyleri ile çalgı performans düzeylerinin en düşük düzeyde olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin kullandıkları öz düzenlemeli stratejilerin performans öncesi, performans denetim ve performans değerlendirme evreleriyle gerçekleştiği ve öğrencilerin bilişsel becerilerine duyuşsal özelliklerinin de eşlik ettiği sonucuna ulaşmıştır.

Nielsen (2001) yapmış olduğu çalışmada çalgı çalışma sürecinde kullanılan öz düzenlemeli öğrenme stratejilerini araştırmıştır. Ustalık seviyesine ulaşmış öğrencilerin çalışmalarını gözlemleyerek bu öğrencilerin çalışma stratejilerini Zimmerman’ın öz düzenlemeli öğrenme modeline uygun olacak şekilde sınıflandırmıştır:

1. Kendini Değerlendirme ve Hedeflerin Belirlenmesi
2. Stratejik Planlama
3. Kendi Kendine Öğrenme
4. Görev Stratejileri
5. Kendini Gözleme

Nielsen'in modeli incelendiğinde öğrencinin çalgı çalışma sürecinde bilişsel ve üstbilişsel farkındalığı artabilir ve öğrenci herhangi bir sorunla karşılaştığında uygun stratejileri belirleyebilir. Bu yaklaşımın çalgı çalışma sürecinde sorunların çözümü için uygulanabilir olmasıyla birlikte öz düzenlemeli öğrenmenin önemini gösterdiği düşünülmektedir (Nielsen, 2001, s. 165; Okan, 2021, s. 23; Özmenteş, 2007, s. 81-82-89). Bu düşünce ile araştırmada aynı seviyelerdeki flüt ana sanat dalı öğrencilerinin çalışma süreçlerinde öz düzenlemeli öğrenme ile kullandıkları stratejilere ilişkin öğrenci görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Bu amaçla, “Bursa Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı flüt ana sanat dalı öğrencilerinin çalgı çalışma süreçlerinde öz düzenlemeli öğrenme ile kullandıkları stratejiler nelerdir?” sorusu doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öz düzenlemeli öğrenme ile flüt çalma süreçlerine ilişkin katılımcı görüşleri nelerdir?
2. Öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel flüt performanslarına ilişkin katılımcı görüşleri nelerdir?
3. Öz düzenlemeli öğrenme ile flüt çalışma süreçlerinde kullandıkları stratejilere ilişkin katılımcı görüşleri nelerdir?

Önem

Bu araştırma, devlet konservatuvarında öğrenim görmekte olan flüt ana sanat dalı öğrencilerinin kullandıkları öz düzenlemeli öğrenme stratejileri ile performans düzeylerine yönelik görüşlerinin incelendiği ilk çalışma olması bakımından önem taşımaktadır.

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın deseni, örnekleme ve verilerin elde edilmesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Deseni

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırmalar gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi yöntemlerin kullanıldığı, algıları ve olayları doğal ortamda bütünsel ve derinlemesine

inceleyerek nitel bir süreci izleyen yorumlayıcı bir yaklaşımdır (Türnüklü, 2001, s. 8; Yıldırım & Şimşek, 2008, s. 39).

Çalışma Grubu

Çalışmada örneklem grubunun belirlenmesinde tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Tipik durum örnekleme araştırma problemi ile bağlantılı olarak evrende yer alan çok sayıdaki durumdan sıra dışı olmayan tipik durumlardan seçilerek oluşturulan örnekleme yöntemidir (Baltacı, 2018, s. 246; Deveci, 2018, s. 1251; Sönmez & G. Alacapınar, 2018, s. 174).

Araştırma için görüşmeler Bursa Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı'nda eğitim gören 5 flüt öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanma Araçları

Araştırmanın verileri görüşme tekniği türlerinden, yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği araştırmacı tarafından önceden hazırlanmış ya da görüşme sırasında gelişen konuya göre yeni soruların da sorulabildiği bir genel görüşme kılavuzu hazırlanarak gerçekleştirilen veri toplama yöntemidir (Güler, Halıcıoğlu & Taşgın, 2013, s. 113; Karasar, 2017, s. 212-213; Özden & Durdu, 2016, s. 104; Türnüklü, 2000, s. 547).

Araştırma verilerini elde etmek amacı ile araştırmacılar tarafından 13 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Geçerliliği sağlamak için üç alan uzmanına bu sorular sorulmuş, uzman görüşleri doğrultusunda sorular uygulama için son şeklini almıştır.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Görüşme sonucunda elde edilen verilerin çözümlemesinde betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Betimsel analizde katılımcıların görüşlerini yansıtması amacı ile sık sık doğrudan alıntılara yer verilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2008, s. 224).

Araştırmadan elde edilen veriler kodlanmış, ardından temalara ayrılmış ve yorumlanmıştır. Alıntılar yapılırken katılımcıların isimleri katılımcı 1 (K1), katılımcı 2 (K2) şeklinde kısaltılarak kodlama yapılmıştır. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için veriler iki alan uzmanının görüşüne sunulmuş ve tutarlılık incelemesi yapılmıştır. Yapılan görüşmeler sonucu görüş birliği ve görüş ayrılıkları tespit edilmiş, güvenilirlik hesaplaması için Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği Güvenirlik = (Görüş Birliği) / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) formülü kullanılmıştır. Uzmanların değerlendirmeleri arasındaki uyum 84,09 çıkmıştır. Bu değer 70 veya daha üstünde olması yeterli görüldüğünden (Miles & Huberman'dan

akt. Baş, 2014, s. 105), veri analizi için güvenilirliğin sağlandığı kanısına varılmıştır. Araştırmaya katılan 5 flüt öğrencisi ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiş kod ve temalar oluşturulmuştur. Araştırmada flüt öğrencilerine yöneltilen sorulara verilen cevaplardan 38 koda, elde edilen bu kodlardan 3 temaya ulaşılmıştır. Görüşme sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. İçerik analizinin amacı verileri tanımlamak, verilerin içindeki gerçekleri ortaya çıkarmaktır. İçerik analizinde uygulanan işlem, birbiriyle benzerlik gösteren verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde toplamak ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir şekilde yorumlamaktır (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Bulgular

Araştırma sürecinde elde edilen verilere dayalı olarak bulgularda derinlemesine yer verilmiştir.

Öz Düzenlemeli Öğrenme İle Flüt Çalma Süreçleri

Flüt öğrencilerinin, öz düzenlemeli öğrenme ile flüt çalma süreçlerine ilişkin görüşlerini “Günde kaç saat flüt çalışıyorsunuz?”, “Çalışmanızın kaç dakikası ton ve gam içeriklidir?”, “Çalışmanızın kaç dakikasını etütlere ve teknik egzersizlere ayırıyorsunuz?” ve “Çalışmanızın kaç dakikasını eserlere ayırıyorsunuz?” soruları ile belirtmeleri istenmiştir. Flüt öğrencilerinin cevaplarından elde edilen verilerin analizi sonucunda, flüt çalma süreçlerine ilişkin olarak günlük çalışma süresi alt temasından 3 saat, 3-4 saat ve 4 saat; ton ve gam çalışma süresi alt temasından 0-30 dakika, tona odaklı çalışma; etüt ve teknik egzersiz çalışma süresi alt temasından 0-30 dakika, 0-60 dakika, eser içinde egzersiz çalışma; eser çalışma süresi alt temasından ise 30-60 dakika, 60-120 dakika ve 3 saat olmak üzere 4 alt tema ve 11 kod elde edilmiştir. Öz düzenlemeli öğrenme ile flüt çalma süreçlerine ilişkin katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgulara Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2

Flüt Öğrencilerinin Öz Düzenlemeli Öğrenme ile Flüt Çalma Süreçlerine İlişkin Katılımcı Görüşleri

Tema	Alt Tema	Kod	Katılımcı Sayısı	Katılımcılar
Flüt Çalma Süreçleri	Günlük Çalışma Süresi	3 Saat	2	K2, K4
		3-4 Saat	2	K1, K5
		4 Saat	1	K3
	Ton ve Gam Çalışma Süresi	0-30 Dakika	4	K1, K3, K4, K5
		Tona Odaklı	1	K2

Etüt ve Teknik	0-30 Dakika	2	K1, K3
Egzersiz Çalışma Süresi	0-60 Dakika	2	K4, K5
	Eser İçinde	1	K2
Eser Çalışma Süresi	30-60 Dakika	1	K5
	60-120 Dakika	3	K1, K2, K4
	3 Saat	1	K3

Tablo 2’de görüldüğü gibi öz düzenlemeli öğrenme ile flüt çalma süreçlerine ilişkin görüş bildiren katılımcılar bulunmaktadır. Katılımcıların günlük çalışma süresi için 3 saat (2), 3-4 saat (2) ve 4 saat (1) çalıştıkları yönünde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Katılımcıların flüt çalma süreçlerinde çalışmalarının kaç dakikasının ton ve gam içerikli olduğu incelendiğinde 0-30 dakika (4), tona odaklı çalışma (1) yanıtını verdiği tespit edilmiştir. Katılımcıların flüt çalma süreçlerinde çalışmalarının kaç dakikasını etüt ve teknik egzersizlere ayırdığı incelendiğinde 0-30 dakika (2), 30-60 dakika (2), eser içinde (1) yanıtını verdiği tespit edilmiştir. Katılımcıların flüt çalma süreçlerinde çalışmalarının kaç dakikasını eserlere ayırdığı incelendiğinde 30-60 dakika (1), 60-120 dakika (3) ve 3 saat (1) yanıtını verdiği ifade edilmiştir.

Etüt ve teknik egzersiz çalışma süresi alt temasına ilişkin olarak katılımcı görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir.

“...artı zaman ayırmıyorum ama eseri çalışırken eser içinde faydası olabilecek bazı egzersizler uyguluyorum” (K2).

Öz Düzenlemeli Öğrenme İle Bireysel Flüt Performansları

Flüt öğrencilerinin öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel flüt performanslarına ilişkin görüşlerini “Konserdeki/sınavdaki heyecanınızın çalışma kalitenize etkisi oluyor mu?”, “Çalışma yöntemlerinizden/taktiklerinizden memnun musunuz?” ve “Doğru ve çok çalıştığınızı düşünüp kötü performans sergilediniz mi?” soruları ile belirtmeleri istenmiştir. Flüt öğrencilerinin cevaplarından elde edilen verilerin analizi sonucunda, bireysel flüt performanslarına ilişkin olarak heyecan duygusunun çalışma kalitesine etkisi alt temasından etkili ve etkisiz; çalışma stratejilerinden memnuniyet alt temasından olumlu ve olumsuz; çok çalışmaya rağmen kötü performans alt temasından ise evet ve hayır olmak üzere 3 alt tema ve 6 kod elde edilmiştir. Öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel flüt performanslarına ilişkin katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgulara Tablo 3’te yer verilmiştir.

Tablo 3

Flüt Öğrencilerinin Öz Düzenlemeli Öğrenme ile Bireysel Flüt Performanslarına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Tema	Alt Tema	Kod	Katılımcı Sayısı	Katılımcılar
Bireysel Flüt Performansı	Heyecan Duygusunun Çalışma Kalitesine Etkisi	Etkili	3	K3, K4, K5
		Etkisiz	2	K1, K2
	Çalışma Stratejilerinden Memnuniyet	Olumlu	4	K1, K3, K4, K5
		Olumsuz	1	K2
	Çok Çalışmaya Rağmen Kötü Performans	Evet	4	K1, K2, K3, K5
		Hayır	1	K4

Tablo 3'te görüldüğü gibi öz düzenlemeli öğrenme ile bireysel flüt performanslarına ilişkin görüş bildiren katılımcılar bulunmaktadır. Katılımcıların heyecan duygusunun çalışma kalitesine etkisi için etkili (3) ve etkisiz (2) olduğu yönünde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

Katılımcıların bireysel flüt performanslarında çalışma stratejilerine memnuniyeti incelendiğinde ise olumlu (4) ve olumsuz (1) yönünde yanıt verdikleri tespit edilmiştir. Katılımcıların bireysel flüt performanslarında çok çalışmaya rağmen kötü performans sergileme durumuna ilişkin evet (4), ve hayır (1) yanıtını verdikleri ifade edilmiştir.

Heyecan duygusunun çalışma kalitesine etkisi alt temasına ilişkin olarak katılımcı görüşlerinden bazılarının aşağıda yer verilmiştir.

"...düşünmüyorum. Tamamen sahneye alışkın olmakla ilgili bence" (K2).

"...stresin makul derecede olması çalışmayı olumlu etkiler. Ancak kontrol etmek gerekir" (K5).

Çok çalışmaya rağmen kötü performans alt temasına ilişkin olarak katılımcı görüşlerinden bazılarının aşağıda yer verilmiştir.

"...sebebinin sürekli parça parça çalışıp sınav programımı baştan sona tekrar etmemek olduğunu düşünüyorum. Sınav sonuna doğru kondüsyon sıkıntısı yaşayabiliyorum" (K2).

"...evet, yeteri kadar yavaş tekrar yapmadığımdan olduğunu düşünüyorum" (K3).

Öz Düzenlemeli Öğrenme İle Flüt Çalışma Sürecinde Kullanılan Stratejiler

Flüt öğrencilerinin öz düzenlemeli öğrenme ile flüt çalışma süreçlerinde kullandıkları stratejilere ilişkin görüşlerini “Zor bir pasajı çözümleyip çıkarınca doğru bir şekilde yaklaşık kaç defa tekrar edersiniz?”, “Çalışmaya başlarken ilk deşifreyi nasıl yapıyorsunuz?”, “Zorlandığınız bir pasajla ya da tekniği zor bir bölümle karşılaştığınızda hangi taktikleri kullanıyorsunuz?”, “Tüm programınızı aynı anda mı çalışıyorsunuz, eserleri sıraya mı koyuyorsunuz?”, “Çalışma ilerledikçe parça içerisinde hata yaptığınız yerleri nasıl onarıyorsunuz?” ve “Çalışma sürenizi nasıl kullanıyorsunuz?” soruları ile belirtmeleri istenmiştir. Flüt öğrencilerinin cevaplarından elde edilen verilerin analizi sonucunda, bireysel flüt performanslarına ilişkin olarak zor pasajları tekrar etme süresi alt temasından 5 defa, 8 defa, en az 10 defa, 30 defa, hatasız olana kadar; deşifre çalışması alt temasından parçanın hızında, yavaş tempoda, parçalara ayırarak; zor pasajlarda kullanılan stratejiler alt temasından artikülasyon ve ritmik varyasyon, metronomda hız değişikliği, parçadan bütüne, satır satır ayırma; program düzeni alt temasından art arda okuma, sıraya koyma; hataları onarmada kullanılan stratejiler alt temasından yavaş tempoda sürekli tekrar, eserin hızında tekrar, artikülasyon çeşitlemeleri, ritim çeşitlemeleri, her zaman yavaş tempo; süre kullanımı alt temasından ise 1 saat içinde aralıklı çalışma, farklı saatlerde parça parça çalışma olmak üzere 6 alt tema ve 21 kod elde edilmiştir. Öz düzenlemeli öğrenme ile flüt çalışma süreçlerinde kullandıkları stratejilere ilişkin katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgulara Tablo 4’te yer verilmiştir.

Tablo 4

Flüt Çalışma Süreçlerinde Öz Düzenlemeli Öğrenme ile Kullandıkları Stratejilere İlişkin Katılımcı Görüşleri

Tema	Alt Tema	Kod	Katılımcı Sayısı	Katılımcılar	
Kullanılan Stratejiler	Zor Pasajları Tekrar Etme Süresi	5 defa	1	K5	
		8 defa	1	K3	
		En az 10 defa	1	K2	
		30 defa	1	K4	
		Hatasız olana kadar	1	K1	
	Deşifre Çalışması	Parçanın Hızında	1	K1	
		Yavaş Tempoda	1	K3	
		Parçalara Ayırarak	3	K2, K4, K5	
	Zor Pasajlarda Kullanılan Stratejiler	Artikülasyon ve Ritmik Varyasyon		2	K1, K3
			Metronomda Hız Değişikliği	5	K1, K2, K3, K4, K5
Parçadan Bütüne		3	K1, K2, K3		

	Satır Satır Ayırma	1	K1
Program Düzeni	Art Arda Okuma	2	K2, K3
	Sıraya Koyma	3	K1, K4, K5
	Hataları Onarmada Kullanılan Stratejiler	4	K1, K2, K4, K5
	Eserin Hızında Tekrar	1	K1
	Artikülasyon Çeşitlemeleri	2	K1, K3
	Ritim Çeşitlemeleri	2	K1, K3
	Her Zaman Yavaş Tempo	1	K3
Süre Kullanımı	1 Saat İçinde Aralıklı Çalışma	4	K2, K3, K4, K5
	Farklı Saatlerde Parça Parça Çalışma	1	K1

Tablo 4’te görüldüğü gibi öz düzenlemeli öğrenme ile kullandıkları stratejilere ilişkin görüş bildiren katılımcılar bulunmaktadır. Katılımcıların zor pasajları tekrar etme süresi için 5 defa (1), 8 defa (1), en az 10 defa (1), 30 defa (1) ve hatasız olana kadar (1) olduğu yönünde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Katılımcıların deşifre çalışmalarına ilişkin parçanın hızında (1), yavaş tempoda (1) ve parçalara ayırarak (3) yanıtını verdikleri tespit edilmiştir. Katılımcıların zor pasajlarda kullanılan stratejilere ilişkin ise artikülasyon ve ritmik varyasyon (2), metronomda hız değişikliği (5), parçadan bütüne (3), satır satır ayırma (1) yanıtını verdikleri görülmektedir. Katılımcıların program düzenine ilişkin art arda okuma (2) ve sıraya koyma (3) yanıtını verdikleri belirlenmiştir. Katılımcıların hataları onarmada kullanılan stratejilere ilişkin yavaş tempoda sürekli tekrar (4), eserin hızında tekrar (1), artikülasyon çeşitlemeleri (2), ritim çeşitlemeleri (2) ve her zaman yavaş tempo (1) yönünde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Katılımcıların süre kullanımına ilişkin ise 1 saat içinde aralıklı çalışma (4) ve farklı saatlerde parça parça çalışma (1) yanıtını verdikleri tespit edilmiştir.

Deşifre çalışması alt temasına ilişkin olarak katılımcı görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir.

“...olması gereken hızına yakın tempoda baştan sona yaparım” (K1).

“...parçalara ayırarak cümle cümle ya da sayfa sayfa çalışırım” (K4).

Zor pasajlarda kullanılan stratejiler alt temasına ilişkin olarak katılımcı görüşlerinden bazılarına aşağıda yer verilmiştir.

“...parçalara bölüp farklı ritimlerle o pasajları tekrar ediyorum” (K1).

“...artikülasyonlar ile çeşitlemeler yapıyorum” (K3).

“...metronom ile hızı yavaş yavaş artırarak çalışıyorum” (K5).

Hataları onarmada kullanılan stratejiler alt temasına ilişkin olarak katılımcı görüşlerinden bazılarında aşağıda yer verilmiştir.

“...bazen temposunda seslendirmem gerekse de, sahnede performans yapacağım zamana kadar yavaş tempoda tekrar ederek çalışırım” (K3).

“...yavaş ve dikkatli bir şekilde tekrar ederim genelde” (K4).

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda flüt öğrencilerinin öz düzenlemeli öğrenme ile flüt çalma süreçlerinin bazen birbiriyle benzerlik gösterdiği bazen de birbirinden farklı olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın örneklemini oluşturan flüt öğrencilerinin hepsinin her gün düzenli olarak flüt çaldıkları fakat günlük çalışma sürelerinin farklı olduğu görülmektedir. Öğrencilerin neredeyse tamamının günlük çalışmalarında ton ve gama 30 dakikadan fazla zaman ayırmadığı saptanmıştır. Öğrencilerden birkaçının günlük çalışmalarında etütlere ve teknik egzersizlere, ton ve gama ayırdıkları zamandan daha fazla zaman ayırdıkları görülmektedir. Öğrencilerin eserlere ayırdıkları zaman ise egzersizlerden çok daha fazladır. Katılımcıların hemen hemen hepsi eserlere 1 saatten fazla zaman ayırdığını ifade etmiştir. Buradan yola çıkarak flüt öğrencilerinin esere daha fazla yoğunlaştığı, egzersizlere ise yeterince çalıştıklarını düşündükleri çıkarılabilir.

Çalışmadan elde edilen bulgulardan bir diğeri ise öğrencilerin stratejilerinin birbirinden farklılık göstermesidir. Flüt öğrencilerinin bir parça içerisinde herhangi bir sorunla karşılaştıklarında farklı stratejiler geliştirmiş oldukları görülmektedir. Kimi öğrenci bir pasajı 5 defa tekrar ederken kimi öğrenci 30 defa tekrar ederek problem olan yeri onardığını düşünmektedir. Öğrenciler bu tekrarları yaparken hepsi de farklı stratejiler geliştirmişlerdir. Guerrero'nun (2008), enstrüman öğrencilerinin müzik pratiği sırasında hangi öz düzenleme stratejilerini uyguladıklarını keşfetmek amacıyla yaptığı araştırmasında da benzer sonuçlar ortaya çıkmış, enstrüman öğrencilerinin tekrar etme davranışını sıklıkla kullandıkları tespit edilmiştir. Aynı zamanda araştırmacı öğrenci video kayıtlarını izleyerek uygulama sırasında kullanılan stratejileri açıklamış ve bu stratejilerin ne sıklıkla kullanıldığını ortaya koymuştur. Ve

araştırmacı bu çalışma ile enstrüman öğrencilerinin öz düzenleme yeteneklerinin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacağını düşünmüştür.

Bütün bunlar öğrencilerin enstrüman çalma ve öğrenme süreçlerinde kendilerine uygun olacak ve onları ileriye götüreceğini düşündükleri kendi çalışma stratejilerini geliştirmelerinden kaynaklanmaktadır. Önemli olan öz düzenlemeli öğrenme sürecinde çalışma stratejileri geliştirirken öğrencinin nerelerde problem olduğunu doğru saptaması ve o problemin üzerine yoğunlaşarak çalışmasını sürdürmesidir. Doğru ve bilinçli çalışmada tekrar sayısı, çalışma hızı, çalışma süresi, dikkat ve konsantrasyonun öğrenme sürecinde önemli unsurlar olduğu görülmektedir.

Araştırmada yer alan flüt öğrencilerinin araştırma sorularına verdikleri yanıtlardan yola çıkarak araştırmanın amacına ilişkin şu önerilere yer verilebilir:

1. Flüt öğrencilerinin flüt çalışma sürecinde uyguladıklarını ifade ettikleri öz düzenlemeli stratejilerden hangilerinin yanlış strateji ya da hangilerinin doğru strateji olduğunun araştırılması önerilmektedir.
2. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda öğrencilerin bireysel çalışmaları sırasında eserde karşılaştıkları zorlukların onarılması ve tekrar hata yapılmaması için öğretmenlerinden gerekli teknik egzersizleri öğrenmeleri ve uygulamaları önerilmektedir.

Kaynakça

- Akdoğan, D., Velipaşaoğlu S. ve Musal B. (2016). Öz düzenlemeli öğrenme. *Pamukkale Tıp Dergisi*, 3, 254-260.
- Alıcı, T. (2011). *Öğrenmenin bilimsel temelleri*. Ankara: Palme Yayıncılık.
- Aydın, S. ve Demir Atalay, T. (2015). *Öz-düzenlemeli öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Baş, G. (2014). Lise öğrencilerinde yabancı dil öğrenme kaygısı: Nitel bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 36, 101-119.
- Çağlayan Dilber, N. (2014). *Öz düzenlemeli strateji gelişimi öğretim modelinin ortaokul öğrencilerinin ürettikleri tartışmacı metinlere etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dilbilim (Türkçenin Eğitimi Ve Öğretimi) Anabilim Dalı, Ankara.

- Çatalbaş, A. (2016). *Hayat bilgisi dersi için hazırlanan öz düzenlemeli öğrenme modeli destekli etkinliklerin öğrencilerin öğrenme ve çalışma sorumluluğuna etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları Ve Öğretim Bilim Dalı, Bartın.
- Çepni, S. (2005). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş* (2. baskı). Trabzon: Üçyol Yayıncılık.
- Chung, J. W. (2006). *Self-regulated learning in piano practice of middle-school piano majors in Korea* (Doktora tezi). Kolombiya Üniversitesi, ABD.
- Cobb, R. J. (2003). *The relationship between self-regulated learning behaviors and academic performance in web-based courses* (Doktora tezi). Virginia Polytechnic Institute and State Üniversitesi, ABD. <http://www.umi.com/dissertations/gateway>
- Çiçek, T. (2018). Güzel sanatar fakültesi öğrencilerinin öz-düzenleme becerileri ve öğrenmede güdülenme düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi (Turksosbilder)*, 03(1), 26-54.
- Çiğtaş, A. (2011). Eğitimde öz-düzenleme öğretiminin önemi üzerine bir çalışma. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5, 2-11.
- Deveci, İ. (2018). Fen bilimleri öğretmen adaylarının sahip oldukları FeTeMM farkındalıklarının girişimci özellikleri yordama durumu. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(4), 1247-1256.
- Ekebakan, S. (2007). *Flüt eğitiminde çalışma yöntemlerinin teknik ve pedagojik açıdan incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Müzik Anasanat Dalı, İzmir.
- Erdem, B. (2013). *Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı eğitimine dönük motivasyon düzeylerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Bilimleri Anasanat Dalı, Erzurum.
- Evren, N. (2007). *Türkiye’de konservatuvarlar ve eğitim fakültelerindeki çalgı eğitiminde kas ve iskelet sistemi rahatsızlıklarının performans etkileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Guerrero, A. L. (2008). Self-regulation strategies used by student musicians during music practice. *Music Education Research*. 10(1), 91-106. <https://doi.org/10.1080/14613800701871439>
- Güler, A., Halıcıoğlu, B. ve Taşgın, S. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (1. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Karabulut, G. (2009). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı 1. ve 3. sınıf öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.
- Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi* (32. basım). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Nielsen, S. (2001). Self-regulating learning strategies in instrumental music practice. *Music Education Research*, 3(2), 155-167.
- Okan, M. (2021). *Flüt öğrencilerinin öz düzenlemeli deşifre stratejileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Bursa.
- Özden, M. Y. ve Durdu, L. (2016). *Eğitimde üretim tabanlı çalışmalar için nitel araştırma yöntemleri* (1. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özmenteş, S. (2004). *Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin çalgı çalışma sürecinde karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Özmenteş, S. (2007). *Çalgı çalışma sürecinde özdüzenlemeli öğrenme ile duyuşsal özellikler ve performans düzeyi ilişkileri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir.
- Özmenteş, S. (2008). Çalgı eğitiminde özdüzenlemeli öğrenme taktikleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(16), 157-175.
- Pintrich, P. R. (2000). Multiplegoals, multiplepathways: The role of goalorientation in learning and achievement. *Journal of Educational Psychology*, 92, 544–555.
- Sarı, A., Akınoğlu, O. (2009). Öz-düzenlemeli öğrenme: Modeller ve uygulamalar. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 29, 139-154.
- Sönmez, V. ve G. Alacapınar, F. (2018). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri* (6. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şendurur, Y. (2001). Keman eğitiminde etkili öğrenme - öğretme yöntemleri. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 145-155.
- Turhal, E. (2017). *Gitar eğitiminde video kaydı ile yapılan öz düzenlemeli öğrenmenin performansa etkisi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Bolu.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Sayı 24, 543-559.

- Türnüklü, A. (2001). Eğitimbilim alanında aynı araştırma sorusunu yanıtlamak için farklı araştırma tekniklerinin birlikte kullanılması. *Eğitim ve Bilim*, 26(120), 8-13.
- Üredi, I. ve Üredi, L. (2005). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin öz-düzenleme stratejileri ve motivasyonel inançlarının matematik başarısını yordama gücü. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 250-260.
- Yaşar, Ş. (1992). Öğretme ve öğrenme sürecinde bellek modeli. *Kurgu Dergisi*, 10, 279 - 296.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*, 4(2), 64-70.
- Zimmerman, B.J. (2000). Attainment of self-regulation: A social cognitive perspective. In M. Boekaerts, P.R. Pintrich, & M. Zeidner (Eds.), *Handbook of self-regulation* (13-39). San Diego, CA: AcademicPress.

Extended Abstract

Introduction

Learning, which is one of the most important concepts in education today, is one of the multidimensional and basic concepts that occurs as a result of experiences. The words "behavior" or "behavior potential" are quite common in the definition of learning. Alıcı (2011) explained this situation as follows:

"... Learning is defined as a change in potential behavior, not in behavior. Because, in some cases, the effect of learning can only emerge later when appropriate conditions are met, rather than immediately observed at the behavioral level. For example, a student may raise a finger at a question the teacher asks, but may not be able to answer the question because he is excited when raised on the board. In order to talk about learning, an appropriate method should be found and the result should be observed in the open behavior of the organism. "

The desire of individuals to realize and organize their own learning when they feel their learning needs constituted the concept of self-regulated learning. Self-regulated learning can be expressed as any strategy and technique used for self-learning.

Social cognitive self-regulated learning model developed by Zimmerman, argues that self-regulation is affected by the conditions of the environment and people. Social cognitive self-regulated learning model consists of three stages: pre-thinking, performance and self-reflection.

Instrument Education and Stages of Self-Regulated Learning in Instrument Study Process

Instrument education, which is one of the basic dimensions of music education, is expressed as the individual's growing up with an instrument, developing and gaining the desired behaviors for a certain goal by covering the cognitive, affective and psychomotor aspects of the individual. One of the most important elements in instrument training is the instrument study process. This process includes how long the individual studied the instrument, how he studied, working strategies and working habits.

It is seen that Hallam, who combined the instrument study process with the concept of self-regulated learning, divided instrument training into stages with the learning model he developed. These stages are divided into three as pre-learning, process and product respectively

Instrument study strategies in the instrument working process and performance control phase include the strategies and applications used by the individual while working. The self-monitoring phase in this process enables the learner to understand the mistakes he made while the instrument is working and its development. In this way, the learner is self-controlled.

The will involved in the instrument study process includes the individual's control of the environment and time, keeping the concentration high and the struggle against the factors that might be uncomfortable while playing the instrument.

The Effectiveness of the Flute Working Process

An individual who has received flute training must go through many stages in order to improve his technique and solve the problems he will encounter.

Effective study is a process in which the student uses cognitive strategies in the instrument study process. However, the student should also be able to develop special strategies for the different problems they will encounter. In this process, the student should be able to observe and evaluate his / her own performance and reach a solution by developing correct strategies

Self-Regulated Learning Strategies in the Flute Study Process

Nielsen (2001) investigated the self-regulated learning strategies used in the instrument study process. Observing the work of the students who have reached the level of mastery, he classified the study strategies of these students in accordance with Zimmerman's self-regulated learning model:

1. Self-Assessment and Setting Goals
2. Strategic Planning
3. Self Learning
4. Mission Strategies
5. Do Not Watch Yourself

When Nielsen's model is examined, the student's cognitive and metacognitive awareness can increase in the instrument study process and the student can determine appropriate strategies when faced with any

problem. While this approach is applicable for solving problems in the instrument study process, it is thought to show the importance of self-regulated learning. With this thought, it is aimed to take students' opinions about the strategies used by flute students at the same level with self-regulated learning in their study processes. For this purpose, "What are the strategies that Bursa Uludağ University State Conservatory students use with self-regulated learning in their instrument study process?" The following questions were sought in line with the question:

1. What are the views of the participants on self-regulated learning and flute playing processes?
2. What are the participants' views on self-regulated learning and individual flute performances?
3. What are the participants' views on the strategies they use in self-regulated learning and flute study processes?

The interviews for the research were conducted with 5 flute students studying at Bursa Uludağ University State Conservatory. The data of the study were obtained by semi-structured interview technique, one of the types of interview technique.

Conclusion

Findings obtained from this study revealed that flute students' self-regulated learning and flute playing processes sometimes resemble each other and sometimes differ from each other. It is seen that all of the flute students, who constitute the sample of the study, play the flute regularly every day, but their daily working hours are different.

It was found that almost all of the students did not devote more than 30 minutes to tone and scales in their daily work. It is observed that a few of the students spend more time on studies and technical exercises in their daily work than on tone and scales. The time that students devote to works is much more than exercises. Almost all of the participants says that they spent more than 1 hour for the pieces. It can be said that flute students concentrate more on the piece and think that they study enough on exercises. It is seen that the number of repetitions, working speed, working time, attention and concentration are important elements in the learning process in correct and conscious working.

ETİK BEYAN: "*Devlet Konservatuvarı Flüt Ana Sanat Dalı Öğrencilerinin Çalışma Süreçlerinde Öz Düzenlemeli Öğrenme İle Kullandıkları Stratejiler Ve Öğrenci Görüşleri*" başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır ve veriler toplanmadan önce Bursa Uludağ Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 29.01.2021 tarih ve 2021/01 sayılı etik izin alınmıştır. Karşılaşılacak tüm etik ihlallerde "Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yayın Kurulunun" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim.